

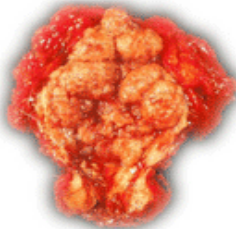
การใส่ยาเคมีในกระเพาะปัสสาวะ (Intravesical chemotherapy)

มะเร็งของกระเพาะปัสสาวะ

ส่วนใหญ่เกิดจากเยื่อบุภายในกระเพาะปัสสาวะ ถูกกระคายเคืองเรื้อรังจากสารเคมีเช่น บุหรี่ ซากาแฟ ทำให้มีการแบ่งตัวเพิ่มขึ้นมากกว่าปกติ จนกลายเป็นก้อนเนื้องอกขึ้นมา แล้วโตขึ้นมาเรื่อยๆจนอาจโตเต็มกระเพาะปัสสาวะ และแผ่ขยายลุกลามออกไปยังอวัยวะข้างเคียง และต่อมน้ำเหลืองที่อยู่ใกล้เคียงได้ ถ้าหากไม่ได้รับการรักษาให้ถูกต้อง

กระเพาะปัสสาวะปกติ

มะเร็งกระเพาะปัสสาวะ

อาการของมะเร็งกระเพาะปัสสาวะ

ในระยะแรกเริ่มผู้ป่วยจะไม่มีอาการผิดปกติใดๆ นอกจากปัสสาวะมีเลือดปนออกมาเล็กน้อย เป็นครั้งคราว อาจมีอาการถ่ายปัสสาวะขัด หรือปวดเวลาถ่ายปัสสาวะ ซึ่งอาการเหล่านี้อาจพบได้ในผู้ป่วยที่มีการอักเสบของกระเพาะปัสสาวะ จากการติดเชื้อในกระเพาะปัสสาวะได้เช่นกัน

ดังนั้น ถ้าท่านมีอาการดังกล่าว จึงควรไปปรึกษาแพทย์เพื่อทำการตรวจหาสาเหตุ และให้การรักษาที่เหมาะสมต่อไป

การรักษามะเร็งที่กระเพาะปัสสาวะ

ระยะที่ 1 ก้อนเล็กที่อยู่ผิวเยื่อบุกระเพาะปัสสาวะ

การรักษา

1. ใช้กล้องสอดเข้าทางท่อปัสสาวะ ไปจี้ตัดก้อนมะเร็งออกได้หมด
2. ใส่ยาเคมีบำบัดใส่ในกระเพาะปัสสาวะ แล้วแช่ทิ้งไว้นาน 1-2 ชั่วโมง แล้วถ่ายปัสสาวะทิ้ง โดยไม่ต้องทำการผ่าตัด และไม่มีอาการเจ็บปวด เพื่อป้องกันไม่ให้มะเร็งกลับเป็นซ้ำอีก

ระยะที่1 ก้อนใหญ่ที่กินลึกไปถึงกล้ามเนื้อกระเพาะปัสสาวะ

การรักษา

ผ่าตัดเอากระเพาะปัสสาวะออกทั้งหมดแล้ว เอาบางส่วนของลำไส้เล็กมาทำท่อระบายน้ำปัสสาวะ ออกทางหน้าท้อง (ใช้ถุงครอบให้ปัสสาวะออกมา ไม่เลอะเทอะ) หรือเอาบางส่วนของลำไส้เล็กมาทำกระเพาะปัสสาวะใหม่ ให้ปัสสาวะทางท่อปัสสาวะได้เหมือนเดิม

ระยะที่ 2 และ 3 ก้อนใหญ่มาก กินลึกผ่านกล้ามเนื้อจนเลยออกไปนอกกระเพาะปัสสาวะ

การรักษา

1. ใช้การฉายรังสีไปเผาบริเวณที่เป็นมะเร็ง ได้กว้าง ทำให้มะเร็งฝ่อไป (การผ่าตัดเอากระเพาะปัสสาวะออกทั้งหมด ก็ยังมีเศษมะเร็งเหลืออยู่รอบๆได้)
2. ให้ยาเคมีบำบัดฉีดเข้าเส้นเลือดดำ เดือนละครั้ง รวม 6 ถึง 12 ครั้ง เพื่อให้ยาไปทำลายมะเร็งที่กระจายไปตามอวัยวะต่างๆ

ระยะที่ 4 ก้อนใหญ่ มะเร็งกระจายไปอวัยวะต่างๆ ที่อยู่ไกลจากกระเพาะปัสสาวะ ได้แก่ ปอด ตับ กระดูก สมอง

การรักษา บรรเทาอาการเจ็บปวดและทุกข์ทรมานของผู้ป่วย เพราะมะเร็งแพร่ไปทั่วตัว ซึ่งเกินกว่าที่จะให้ยาฆ่ามะเร็ง

ทำไมต้องใส่ยาในกระเพาะปัสสาวะ

การใส่ยาในกระเพาะปัสสาวะ ทำเพื่อ

1. รักษามะเร็งกระเพาะปัสสาวะ ระยะที่ 1 ที่ก้อนมีขนาดเล็ก และอยู่ที่ผิวเยื่อบุกระเพาะปัสสาวะ
2. ป้องกันมะเร็งกระเพาะปัสสาวะเกิดขึ้นใหม่ในกระเพาะปัสสาวะ หลังการผ่าตัดเอาก้อนมะเร็งกระเพาะปัสสาวะออกไปแล้ว

ต้องใส่ยาในกระเพาะปัสสาวะนานเท่าใด

แพทย์จะพิจารณาเป็นรายบุคคล โดยทั่วไปผู้ป่วยจะได้รับการใส่ยาในกระเพาะปัสสาวะสัปดาห์ละครั้ง รวม 6 ครั้ง (คือ 6 สัปดาห์ติดต่อกัน)

หลังใส่ยาในกระเพาะปัสสาวะครบ 6 ครั้ง แพทย์จะนัดผู้ป่วยอีก 1 เดือนต่อมาเพื่อส่องตรวจกระเพาะปัสสาวะ (Cystoscope) ที่ห้องผ่าตัด โรงพยาบาลลำปาง (หลังการส่องตรวจกระเพาะปัสสาวะผู้ป่วยสามารถกลับบ้านได้)

การปฏิบัติตัวของผู้ป่วยในวันนัดใส่ยาในกระเพาะปัสสาวะ

1. เช้าวันที่ใส่ยาในกระเพาะปัสสาวะ ผู้ป่วยสามารถรับประทานอาหารได้ตามปกติ
2. ผู้ป่วยยืนบัตร์นัดที่ห่อผู้ป่วยศัลยกรรมทางเดินปัสสาวะ
3. ไปรับยาใส่ในกระเพาะปัสสาวะโดยใช้บัตร์รับยาที่ห้องยา และนำมาให้ที่ห่อผู้ป่วยศัลยกรรมทางเดินปัสสาวะ (บัตร์รับยา จะได้รับเมื่อยื่นใบสั่งยาครั้งแรก ที่ห้องยา)
4. ผู้ป่วยควรปัสสาวะก่อนใส่ยา
5. ผู้ป่วยจะได้รับการสวนปัสสาวะ และใส่ยาในกระเพาะปัสสาวะ

อาการที่ควรจดหรือเลื่อนการใส่ยาในกระเพาะปัสสาวะ

1. มีปัสสาวะเป็นเลือด
2. มีไข้

ผู้ป่วยจะได้รับการเลื่อนนัดการใส่ยาเป็นสัปดาห์ต่อไป และเลื่อนวันนัดออกไปเรื่อยๆ จนใส่ยาครบ 6 ครั้ง

การปฏิบัติตัวของผู้ป่วย.....หลังใส่ยาในกระเพาะปัสสาวะ

1. ผู้ป่วยจะนอนพัก ณ หอผู้ป่วย นาน 2 ชม. โดยเริ่มจากนอนคว่ำ และพลิกตัวนอนตะแคงซ้าย / ตะแคงขวา และนอนหงาย อย่างละ 15 นาที จำนวน 2 รอบ เพื่อให้ยาสัมผัสกระเพาะปัสสาวะทุกส่วน
2. เมื่อครบเวลา ให้ผู้ป่วยปัสสาวะที่ห้องน้ำ ของโรงพยาบาลก่อนกลับบ้าน

การปฏิบัติตัวของผู้ป่วยเมื่อกลับบ้าน

ผู้ป่วยควรแยกห้องน้ำจากคนในครอบครัว และทำความสะอาดห้องน้ำ หลังการใส่ยาในกระเพาะปัสสาวะ 1 วัน และ ผู้ป่วยควรทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์หลังปัสสาวะทุกครั้ง

อาการที่พบหลังใส่ยาในกระเพาะปัสสาวะ

อาการที่อาจเกิดขึ้นได้ หลังใส่ยาในกระเพาะปัสสาวะ 1-2 วัน ได้แก่ มีไข้ต่ำๆ ปัสสาวะเป็นสีน้ำตาลเข้มเนื้อ ให้ผู้ป่วยดื่มน้ำ 8-10 แก้วต่อวัน อาการเหล่านี้จะทุเลา และเป็นปกติได้ แต่ถ้ามีไข้สูง หนาวสั่น ปัสสาวะเป็นเลือด ให้ไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลใกล้บ้าน หรือ โรงพยาบาลลำปาง

ด้วยความปรารถนาดีจาก
พยาบาลห้องผ่าตัดระบบทางเดินปัสสาวะ
โรงพยาบาลลำปาง 054-237400 ต่อ 3300